

RZECZPOSPOLITA POLSKA
PROKURATOR GENERALNY

Warszawa, dnia 16 sierpnia 2010 r.

PG VII G 070/7/10

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpiętno dn. 17. 08. 2010.

nr 4348 podpis. *Borusewicz*

J. Kinkciak
SEKRETARIAT
Biura Pras. Senatu
wpłynęło dn. 18.08.10
nr 6308 podpis. *M*

Pan

Bogdan Borusewicz

Marszałek Senatu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku

W związku z nadesłanym przez Pana Marszałka, wraz z pismem z dnia 27 lipca 2010 r., sygn. BPS/DSK-043-2910/10, oświadczeniem senatora Grzegorza Wojciechowskiego, złożonym na posiedzeniu Senatu RP w dniu 22 lipca 2010 r. przedstawiam następując stanowisko:

Oświadczenie to zostało złożone na tle stanowiska Prokuratora Generalnego z dnia 2 lipca 2010 r., przekazanego Panu Marszałkowi. W stanowisku tym znalazło się następujące stwierdzenie: „Kompetencje Najwyższej Izby Kontroli wobec prokuratury kształtuje art. 203 Konstytucji. Kompetencje te obejmują także kontrolę pod względem legalności całej działalności prokuratury i jej jednostek organizacyjnych jako państwowych jednostek budżetowych. Zatem tylko tej dziedziny kontrola ta dotyczy.”.

Pan Senator Grzegorz Wojciechowski, w obecnym oświadczeniu zgłasza oczekiwania bardziej szczegółowego rozwinięcia wyżej cytowanego stwierdzenia.

- I. Art. 203 ust. 1 Konstytucji¹ określa zakres działalności kontrolnej Najwyższej Izby Kontroli, zarówno pod względem podmiotowym, jak pod względem przedmiotowym. Jednostki organizacyjne prokuratury należą do kategorii podmiotów podlegających kompetencjom kontrolnym NIK, będąc państwowymi jednostkami organizacyjnymi. W związku z powyższym podlegają działaniom kontrolnym NIK, tak jak pozostałe państwowe jednostki organizacyjne.
- II. Zakres funkcjonowania prokuratury, określony w art. 2 i 3 ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (Dz. U. z 2008 r. Nr 7, poz. 39 z późn. zm.[dalej: „ustawa o prokuraturze”]), obejmuje dwie grupy działań. Pierwsza z nich, polega na prowadzeniu lub nadzorowaniu postępowania przygotowawczego oraz sprawowanie funkcji oskarżyciela publicznego przed sądami, a także sprawowanie innych funkcji związanych z funkcjonowaniem wymiaru sprawiedliwości. W tym zakresie sposób działania prokuratury, a ściślej prokuratorów, regulowany jest szczegółowo przepisami ustaw, w tym przepisami kodeksów. Druga grupa działań prokuratury ma charakter ogólny, nie regulowany przepisami z tego zakresu. Prócz tego zakresu prokuratura, jako dysponent środków pochodzących z budżetu państwa, podlega wszystkim regułom prawnym związanym z tą sferą działalności. Istnieje iunctim między wykonywaniem zadań prokuratury ze wskazanych wyżej obszarów jej działania, a dysponowaniem środkami budżetowymi.
- III. Ocena zakresu kompetencji Najwyższej Izby Kontroli wobec jednostek organizacyjnych prokuratury jest nierozzerwalnie związana z zakresem ich zadań. Podstawowym problemem na styku kompetencji NIK z działalnością

---

¹ Art. 203. 1. Najwyższa Izba Kontroli kontroluje działalność organów administracji rządowej, Narodowego Banku Polskiego, państwowych osób prawnych i innych państwowych jednostek organizacyjnych z punktu widzenia legalności, gospodarności, celowości i rzetelności.

prokuratury jest właściwe wyjaśnienie pojęć, określających zakres przedmiotowy uprawnień kontrolnych NIK, tj badania działalności jednostek podlegających tej kontroli. O ile badanie tej działalności pod względem gospodarności nie może budzić wątpliwości, o tyle badanie działań prokuratury pod względem legalności, celowości i rzetelności może wywoływać trudności.

Przed wszystkim należy zauważyć, że badanie przez NIK działalności prokuratury nie może wkraczać w prowadzone postępowania przygotowawcze, będące w toku. Nie kwestionując kompetencji funkcjonariuszy NIK trzeba zauważyć, że dostęp do akt śledztw i dochodzenia będących w toku jest ustawowo ograniczony². Po wtóre, ocena czy konkretne postępowanie przygotowawcze toczy się z zachowaniem legalności nie może być przedmiotem badań przez podmioty nie mające uprawnień procesowych. Legalność działalności prokuratury może zatem dotyczyć wszystkich obszarów, jednak nie może polegać na ocenie indywidualnych, toczących się postępowań przygotowawczych. Weryfikacja legalności podejmowanych w ich toku czynności odbywa się w trybie określonym w ustawach regulujących postępowanie karne i jest dokonywana w drodze kontroli instancyjnej.

Podobnie przestawia się ten problem, gdy dotyczy kontroli postępowań przygotowawczych, pod względem celowości podejmowanych czynności procesowych, których celem jest ustalenie, czy doszło do popełnienia czynu karalnego oraz zgromadzenie dowodów pozwalających na sformułowanie zarzutów, a w finale wystąpienie z aktem oskarżenia.

Nie można także obejmować kontrolą NIK będących w toku postępowań przygotowawczych pod względem ich rzetelności. Taki zakres kontroli spraw w toku mógłby być postrzegany jako wywieranie wpływu na ich bieg, przez organ kontroli państwowej i pozostawać w sprzeczności z zasadą niezależności prokuratorów, określoną w art. 8 ust. 1 ustawy o prokuraturze.

---

² Por. Art. 156 § 5 Kodeksu postępowania karnego

IV. Kontrola działalności prokuratury pod względem gospodarności – jak wyżej zaznaczono – nie budzi wątpliwości. Bez wnikania w materiał procesowy poszczególnych spraw można bowiem dokonywać badania wydatków ponoszonych w ich toku i dokonywania ich oceny pod względem gospodarności.

z poważaniem

z upoważnienia
Prokuratora Generalnego

Marcen Kowalski
Zastępca Prokuratora Generalnego